

Dr. Fra Julijan Jelenić, Pisma Stjepana I. Verkovića Josipu D. Božiću, 42—8° Zagreb 1925. Pisac je u ovoj biografiji sabrao dragocjene historijske podatke o ličnosti gotovo kod nas zaboravljenoga, a u svoje doba vrlo uvaženog znanstvenog trudbenika na etnografsko-arheološkom polju historije slavenskih naroda, Stjepana Ilije Verkovića, rod. 4. III. 1821. Kao siromašno seljačko dijete predan bi na odgoj u Tolisu u franjevački samostan, a odanle bi premješten u Sutjesku, gdje je stupio u novicijat i svršio redovničke nauke. Po tom bi poslan u Zagreb da nastavi nauke. Ilirski je pokret imao jaki upliv na Verkovića, te je istupio iz franjevačkog reda. Neko vrijeme živio je od gostoprimstva domaćih plemićkih porodica, a za tim pošao u Beograd i Makedoniju, gdje se dao na proučavanje starina. Kao rezultat svojih naučnih istraživanja postavio je zanimivu teoriju srodnosti između Rigvede i Vedde Slovena. Objelodanio je nekoliko monografskih studija, te se god. 1877. zaputio u Rusiju, da tamošnje naučne krugove zainteresuje za svoje teorije, ali je doživio разочaranje. U bijedi i siromaštvu provodio je svoje dane u Rusiji. Jedina mu je bila utjeha u dopisivanju sa svojim prijateljem franjevcem iz Bosne, Josipom Dobroslavom Božićem. Ova Verkovićeve biografija iz pera sveuč. prof. dra. Jelenića opet je jedan između znatnijih priloga za našu crkveno kulturnu povijest.

Dr. J. O.

Dr. Fra Julijan Jelenić: Biobibliografija franjevaca Bosne Srebreničke. I. sv. XIV. — 144 — 8°, Zagreb 1925. Ova studija sadržaje

abecedno ~~redom~~ poređana imena najznatnijih crkvenih i kulturnih književnika franjevačkoga reda od početka njegova djelovanja u 14. vijeku pa dalje. Ovaj svezak obuhvata imena od Ančić do Josić. Kod svakoga podaje pisac karakteristiku njegove ličnosti, navodi hronološka data iz njegova života i izbraja njegove književne radove. Djelo daje utisak zbirke sve po izbor zanimivih portreta iz franjevačkog reda. Kad bude cjelokupno i dovršeno, služit će kao dokaz neumorne djelatnosti franjevačkoga reda, što su je razvijali u Bosni kroz nekoliko vijekova, te vršili ne samo svoj vjersko misijski poziv, nego su bili i lučonoše kulture i civilizacije.

Dr. J. O.

Dr. Fra Julijan Jelenić: Ljetopis Franjevačkog samostana u Kr. Sutjesci, 42 — 8°, Sarajevo 1925. Pisac je u ovoj svojoj studiji pribrao i objelodanio dokumente, što se odnose na kroniku samostana u Kr. Sutjesci, počevši od godine 1750. do g. 1770. uključivo. Kako je franjevački samostan u Kr. Sutjesci bio znamenito kulturno ognjište bosansko-hercegovačkih franjevaca, zanimivi su razni detaljni podaci, zabilježeni što u hrvatskom, što opet u latinskom i talijanskom jeziku, te osvjetljaju vjerske, kulturne, socijalne i političke prilike, u kakvima su živjeli bosanski i hercegovački Franjevci. Studija će se nastaviti, te će i ona biti važnim prilogom za proučavanje naše partikularne crkvene povijesti, osobito danas, kad se u izvjesnim krugovima ne priznaju zasluge, što idu franjevece kao čuvare i nosioce kulture u Bosni i Hercegovini.

Dr. J. O.